

ПРОГРАМА розвитку бібліотек Зіньківської ЦБС на 2018 рік

1. Загальна частина

Зміни, що проходять в країні суттєво змінюють місце і роль бібліотек в суспільстві, ставлять перед останніми нові завдання, викликають необхідність інноваційної діяльності, пошуку сучасних форм і методів обслуговування різних груп користувачів, нових шляхів і засобів функціонування, організації нових взаємовідносин з оточуючим середовищем.

Програма розвитку бібліотек Зіньківської ЦБС на 2018 рік спрямована на покращення бібліотечного обслуговування населення району, забезпечення жителів краю доступними, сучасними інформаційними послугами та ресурсами, створення якісних умов розвитку високоосвіченої, гармонійної особистості.

Програма розроблена відповідно до норм та вимог чинного законодавства, які регламентують діяльність бібліотек в Україні. Пріоритетними документами при цьому є Закони України «Про культуру», «Про бібліотеки та бібліотечну справу», «Про місцеве самоврядування», акти Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, Стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року “Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України”, накази Міністерства культури України, Управління культури Полтавської облдержадміністрації, розпорядження Зіньківської райдержадміністрації, рішення Зіньківської районної, міської, селищної та сільських рад району, відділу культури, туризму, молоді та спорту Зіньківської райдержадміністрації щодо діяльності бібліотечної галузі.

Визначення проблем, на розв’язання яких спрямована Програма

Діяльність Зіньківської районної централізованої бібліотечної системи забезпечують 40 бібліотек, з них дві районні – Зіньківська районна бібліотека для дорослих ім.В.Г.Короленка, районна бібліотека для дітей та 38 сільських бібліотек-філій. Книжковий фонд складає 349652 екз. документів, користувачами бібліотек є понад 25 тис. чол. При бібліотеках працюють 32 клуби за інтересами. Кадровий потенціал: всього в системі працюють 58 бібліотечних фахівців, повну вищу освіту мають 16 бібліотекарів, з них 9 – вищу спеціальну, 40 фахівців мають базову вищу освіту, в т.ч. базову вищу спеціальну – 30.

Комп’ютерну техніку на сьогодні мають 19 бібліотек, з них з доступом до Інтернету – 12. За останні чотири роки матеріальну базу бібліотек системи поповнено 1 комп’ютером та 11 ноутбуками, 7 сільських бібліотек були підключені до мережі Інтернет, в 6 бібліотеках проведено переобладнання систем опалення, в 12-ти - встановлено нові склопакети та замінено вхідні двері. По Зіньківській ЦРБ капітально відремонтовано приміщення книгосховища, замінено вікна, проведений ремонт двох туалетів, відмостки біля приміщення, встановлено велопарковку.

Комп’ютеризація бібліотечно-бібліографічних процесів надала змогу створити повноцінний веб-сайт Зіньківської ЦБС та блоги ЦРБ, РДБ і 4-х бібліотек-філій, креатив-проекти та масову роботу Зіньківської ЦРБ можна переглянути на каналі бібліотеки в YouTube, у Facebook створено групу “Зіньківська центральна районна бібліотека ім.В.Г.Короленка”.

З метою залучення жителів краю до читання, організації їх змістовного дозвілля бібліотеками проводяться різноманітні акції, флешмоби, презентації книг, бібліоквести, майстер-класи, краєзнавчі години, віртуальні подорожі та ін. Значна увага під час проведення заходів приділяється національно-патріотичному, правовому, естетичному вихованню користувачів. З кожним роком бібліотечними фахівцями використовується все більше інноваційних форм масової роботи. Наприклад, цікавинками у роботі ЦРБ та РДБ стала робота бібліосалону “Мое рідне місто – молоде і вічне» до Дня міста, порадував своїм розмаїттям ярмарок декоративно-прикладного мистецтва «Золоте перевесло народної творчості Зіньківщини», про найбільші цінності у житті кожної людини нагадало родинне свято сімейного вернісажу «Родина, родина, це вся Україна, з глибоким корінням, з високим гіллям»; дублер-шоу в Покровській бібліотеці «Бібліотекар на час»,

«Бібліопікнік для водія» у Малобудищанській, урок народознавства «Мандри в хустинове містечко» в Лютенськобудищанській, дитяче свято «Вся справа в капелюсі» у Власівській, майстер-клас з виготовлення різдвяного пряника для гостей з Гадяча, переселенців зі сходу України, «Тріпоче білими крильми Господній ангел», проведений в Опішнянській масовій бібліотеці-філії, надали можливість користувачам сільських бібліотек зрозуміти, що в бібліотеці не лише корисно, а й з великим задоволенням можна провести свій вільний час.

Свій професійний та інтелектуальний рівень, можливість продемонструвати свої таланти поза межами району бібліотекарі та користувачі книгозбірень мають змогу щороку, приймаючи участь у Всеукраїнських та обласних конкурсах, здобуваючи на них призові місця. Роботі бібліотек сприяють ділові й творчі зв'язки з представниками органів державної влади та місцевого самоврядування, культурно-мистецькими, навчальними закладами району, громадськістю та засобами масової інформації.

Але є цілий ряд чинників, які деструктивно впливають на розвиток бібліотечної справи – це застарілі фонди з різних галузей знань, адже за прийнятими нормами бібліотечні фонди повинні щороку оновлюватися не менш ніж на 5% (по ЦБС оновлення фонду за останні роки склало лише 1%), невідповідність локальної комп'ютерної мережі сучасним технологіям, зношеність бібліотечних меблів, застаріла матеріально-технічна база бібліотек.

Втілення в життя Програми розвитку Зіньківської районної централізованої бібліотечної системи у 2018 році надасть змогу здійснити заходи щодо її розвитку, істотно покращить матеріально-технічну базу бібліотек для забезпечення прав громадян на якісне бібліотечне обслуговування, надасть більш якісний рівень доступу населення до інформації та культурних цінностей України і світу.

1. Мета і основні завдання

Метою Програми є:

- підвищення якості бібліотечного обслуговування мешканців громади, залучення якомога більшої числа населення району до користування бібліотеками, забезпечення конституційного права громадян на бібліотечне обслуговування;
- забезпечення бібліотек популярними періодичними виданнями та істотне поповнення бібліотечних фондів вітчизняними та зарубіжними виданнями;
- зміцнення матеріально-технічної бази бібліотек;
- налагодження активної співпраці між районною централізованою бібліотечною системою та закладами культури, освіти, соціальної сфери, громадськими організаціями;
- створення умов для використання сучасних інформаційних технологій та інформаційних ресурсів;
- розвиток кадрового потенціалу районної бібліотечної системи.

Основними завданнями Програми є:

- створення системи загального доступу до інформації для всіх користувачів Зіньківської районної ЦБС;
- надання нових сучасних послуг бібліотеками Зіньківської районної ЦБС;
- оснащення бібліотек району сучасною комп'ютерною технікою та обладнанням;
- забезпечення в усіх бібліотеках району доступу до мережі Інтернет та якісного Інтернет-зв'язку;
- вирішення питань проведення капітальних та поточних приміщень бібліотек району.

2. Очікувані результати

Реалізація основних напрямків Програми дасть змогу забезпечити ефективне управління розвитком бібліотечної справи в Зіньківському районі протягом 2018 рокув шляхом:

1. *Забезпечення належних соціально-економічних та організаційних умов для ефективної діяльності Зіньківської районної ЦБС, що передбачає збереження та розвиток існуючої мережі бібліотек.*
2. *Зміцнення та розвиток матеріально-технічної бази:*
 - проведення якісних поточних ремонтів у бібліотеках-філіях;
 - оновлення технічного устаткування, заміна меблів у бібліотеках-філіях;
 - придбання бібліотечної техніки.
3. *Поліпшення якості організації бібліотечно-інформаційного обслуговування та зростання кількості відвідувачів бібліотек:*
 - підвищення рівня інформованості населення про можливості бібліотек через Інтернет та ЗМІ;
 - збільшення кількості відвідувань бібліотек у 1,5 рази;
 - зростання кількості відвідувачів сайту ЦБС у 2 рази.
4. *Поповнення бібліотечних фондів:*
 - забезпечення бібліотек району новими виданнями;
 - забезпечення бібліотек району мінімумом періодичних видань.

5. *Комп'ютеризація та автоматизація бібліотечно-бібліографічних процесів:*

- забезпечення сучасною комп'ютерною технікою бібліотек району;
- створення можливостей безперешкодного доступу до мережі Інтернет в сільських бібліотеках-філіях.

7. *Удосконалення підвищення кваліфікації бібліотечних працівників:*

- організація заходів з підвищення кваліфікації бібліотечних працівників району;
- участь бібліотек району у Всеукраїнських та обласних конкурсах;
- направлення працівників на курси підвищення кваліфікації до Київської державної академії керівних кадрів культури та Гадяцького коледжу культури і мистецтв.

4. Фінансування Програми

Фінансування заходів, визначених Програмою, здійснюватиметься з урахуванням реальних можливостей та в межах наявних коштів районного, місцевих бюджетів, інших не заборонених законодавством джерел.

Загальний обсяг фінансування, **всього коштів – 503.4 грн.**, в тім числі: обласний бюджет – **95.0 грн.**; районний бюджет – **178.2 грн.**, місцевий бюджет – **210.0 грн.**, інші джерела – **20.2 грн.**

З метою розв'язання завдань, визначених Програмою, передбачається здійснити такі основні заходи:

№ пп	Найменування заходу	Відповідальні виконавці	Термін виконання	Орієнтовний обсяг та джерела фінансування (тис. грн.).				
				всього	Обласний бюджет	Районний бюджет	Місцевий бюджет	Інші джерела

I. Збереження та розвиток діючої мережі бібліотек Зіньківської ЦБС

1.1.	Збереження та розвиток мережі бібліотек району, проведення при потребі (за умови створення ОТГ) виваженої оптимізації бібліотечних закладів, недопущення необґрунтованого закриття, реорганізації бібліотек	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС	2018 р.					
------	---	---	---------	--	--	--	--	--

II. Поповнення та збереження бібліотечних фондів

2.1.	Поповнення бібліотечних фондів сучасною книжковою продукцією, в т.ч. і на електронних носіях	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС, міська, селищна, сільські ради (за узгодженням)	2018 р.	151.5	95.0	40.0	15.0	1.5
2.2.	Забезпечення бібліотек системи необхідним обсягом періодичних видань	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС, селищна, сільські ради (за узгодженням)	2018 р.	73.0		40.0	30.0	3.0
2.3.	Перехід з ББК на УДК (переведення каталогів, картотек, поновлення полиць роздільників, розстановка фонду відповідно до нової системи класифікації документного фонду)	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС	Лютий-грудень	21.0		12.0		9.0
2.4.	Збереження бібліотечних фондів (проведення заходів по дотриманню нормативних умов зберігання документних ресурсів, здійснення протипожежних заходів, придбання вогнегасників та їх перезарядка, проведення заміру опору ізоляції)	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС	2018 р.	22.5		22.5		
Всього коштів:				268.0	95.0	114.5	45.0	13.5

III. Впровадження інноваційних форм роботи, удосконалення бібліотечно-інформаційного обслуговування

3.1.	Впровадження в роботу бібліотек системи інноваційних форм масової роботи: акції «Невідомому читачеві від автора», «День морозива з бібліотекою «Я солодке і смачне», вело-лібмоб «Хто куди, а я в бібліотеку», читальний зал під	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС	2018 р.	4.5		1.0	2.0	1.5
------	--	---	---------	-----	--	-----	-----	-----

	відкритим небом «Книжковий парк», бібліофест «Читай і ти станеш успішною людиною», бібліопляж «Літо, море, річка, пляж, яку книжку взяти в багаж», інформаційне сафарі «Від папірису до електронної книги» та ін.							
3.2.	Робота дистанційних пунктів з надання безоплатної правової допомоги в ЦРБ, сільських бібліотеках-філіалах (придбання веб-камер, мікрофонів, навушників для Опішнянської, Шилівської б/ф)	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС Опішнянська селищна, Шилівська сілька ради (за узгодженням)	Травень-червень	2.0			2.0	
3.3.	Створення належних умов для обслуговування людей поважного віку (бібліотечне книгоношення), осіб з числа пільгових категорій - учасники АТО, діти-сироти (надання безоплатних послуг з користування Інтернетом, виготовлення ксерокопій)	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС	2018 р.					
3.4.	Популяризація української книги (організація виставок-вернісажів, виставок одного жанру, проведення літературних диліжансів, презентацій нових книг українських авторів)	Зіньківська ЦБС	2018 р.					
3.5.	Підтримка та розвиток в бібліотеках клубів за інтересами, створення в Зіньківській ЦРБ клубу за інтересами для пенсіонерів та людей поважного віку «Леді Позитив»	Зіньківська ЦБС	2018 р.	2.0				2.0
3.6.	Проведення заходів з відзначення знаменних та пам'ятних дат суспільно-політичного, літературного й культурно-мистецького життя України та світу, проведення заходів з національно-патріотичного,	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС	2018 р.					

	правового, естетичного виховання, профорієнтаційної спрямованості (цикли масових заходів до 100-річчя бою під Крутами «Стогнули Крути і молився вітер, цілуючи скривавлені сліди», до 100-річчя Української революції 1917-1921 р.р. «Ці люди в огні на сталь перекуті: борці за національну ідею», до Року реалізації правопросвітницького проекту «Я маю право!»; «З його іменем наш дух незламний» (до 180 років пам'яті Івана Котляревського), патріотичні квести «Герої сучасної України», майстер-клас «Варись Зіньківський борщику в полив'янім горщику» та ін.)							
3.7.	Реклама бібліотечних послуг (проведення рекламних акцій, друк рекламних флаєрів, листівок, буклетів: «Бібліотека в тренді завжди і повсякчас», «Ультоне читання для справжніх книгогризів», «Розумні люди – міць держави», «Соціальні гарантії учасникам АТО. Знайди інформацію в бібліотеці»).	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС		0.4		0.2		0.2
Всього коштів:				8.9		1.2	4.0	3.7

IV. Підтримка та розвиток краєзнавчої діяльності бібліотек

4.1.	Збір, підготовка матеріалів до друку та випуск поетичної збірки «Присвята моему місту» до 415-річчя заснування м.Зіньків (вірші поетів-краян про рідне місто)	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС, Зіньківська міська рада (за узгодженням)	Лютий-серпень	10.0			10.0	
Всього коштів:				10.0			10.0	

V. Комп'ютеризація та інформатизація бібліотек Зіньківської ЦБС

5.1.	Придбання комп'ютерів, ноутбуків (Зіньківська ЦРБ, Шилівська, Покровська б/ф:	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС, Шилівська, Покровська сільські ради (за узгодженням)	Червень-листопад	39.0		15.0	24.0	
5.2.	Підключення сільських бібліотек-філій до мережі Інтернет (Лютенськобудищанська, Покровська б/ф)	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС, Лютенськобудищанська, Покровська сільські ради (за узгодженням)	Березень-грудень	5.5			5.5	
5.3.	Придбання телевізора та HDMI кабеля для читального залу Зіньківської ЦРБ	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС	Червень-листопад	12.0		12.0		
5.4.	Обслуговування комп'ютерної техніки, проплата за Інтернет	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС	2018 р.	25.0		22.0		3.0
5.5.	Постійне поповнення інформації на сайті Зіньківської ЦБС, функціонування віртуальної довідки, оновлення віртуальних виставок,	Зіньківська ЦБС	2018 р.					

	створення нових блогів сільських бібліотек, що мають доступ до Інтернету (Опішнянська, Проценківська, Кирило-Ганнівська, Ставківська, Шилівська, Власівська, Великопавлівська б/ф)							
Всього коштів:				81.5		49.0	29.5	3.0

VI. Зміцнення й розвиток матеріально-технічної бази бібліотек Зіньківської ЦБС

6.1.	Проведення капітальних та поточних ремонтів приміщень бібліотек - заміна віконних блоків у Бобрівницькій, Великопавлівській б/ф; - підключення точки доступу до електромережі по Новоселівській б/ф; - встановлення навісних обігрівачів у Власівській б/ф; - заміна дверей у Батьківській б/ф.	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС, Бобрівницька, Великопавлівська, Новоселівська, Власівська, Батьківська сільські ради (за узгодженням)	Червень-жовтень	114.0			70.0	20.0	20.0	4.0
6.2.	Придбання БФП для Бірківської б/ф	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС, Бірківська сільська рада (за узгодженням)	Червень	4.5			4.5			
6.4	Участь в написанні проектів по залученню позабюджетних коштів для зміцнення матеріально-технічної бази бібліотек	Зіньківська ЦБС	2018 р.							
6.5.	Придбання бібліотечних меблів для Малобудищанської б/ф	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС, Малобудищанська сільська рада (за узгодженням)	2018 р.	3.0			3.0			
Всього коштів:				121.5			121.5			

VII. Кадрове забезпечення. Удосконалення системи підвищення фахової кваліфікації

7.1.	Проведення атестації бібліотечних працівників	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС	Січень					
7.2.	Забезпечення участі сільських бібліотекарів у районних семінарах, тренінгах, заняттях шкіл професійної майстерності, днях професійного спілкування на базі ЦРБ	Зіньківська ЦБС	2018 р.					
7.3.	Участь бібліотечних працівників системи у Всеукраїнських, обласних конкурсах «Книгоманія», «Бібліокре@тив», «Бібліотека року Полтавщини», «Кращий бібліотекар області», «Лідер читання», "Звучи, рідна мово", семінарах, тренінгах, ярмаках ідей	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС	2018 р.	3.0		3.0		
7.4.	Надання методичної і практичної допомоги сільським бібліотекарям під час виїздів на місця (придбання бензину)	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС	2018 р.	3.5		3.5		
7.5.	Підвищення кваліфікації керівного складу ЦБС на базі Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (м.Київ); бібліотечних працівників на базі Гадяцького коледжу культури і мистецтв ім.І.П.Котляревського	Відділ культури, туризму, молоді та спорту РДА, Зіньківська ЦБС	2018 р.	7.0		7.0		
Всього коштів:				13.5		13.5		